

A Debreceni Ítéltábla a dr. Kiséry Zoltán ügyvéd **(cím)** által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek -, a Dr. Takács Katalin ügyvéd ügyintézése mellett eljáró Lovácsiné dr. Takács Ügyvédi Iroda **(cím)** által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, munkavállalói kártérítési felelősség iránti perben a Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 10.M.49/2019/21. szám alatti ítélete ellen az alperes által 22. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, míg fellebbezett részét részben megváltoztatja és az alperes által a felperesnek megfizetendő tőke összegét 854 234 (nyolcszázötvennégyezer-kétszázharmincnégy) forintra, a perköltség összegét 35 030 (harmincezer-harminc) forintra leszállítja. Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak - külön felhívásra - 7000 (hétezer) forint kereseti illetéket, a fennmaradó 51 150 (ötvenegyezer-százötven) forint kereseti illeték az állam terhén marad. Az ítéltábla ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 7600 (hétezer-hatszáz) forint fellebbezési illetéket, a fennmaradó 68 630 (hatvannyolcezer-hatszázharminc) forint fellebbezési illeték, valamint az állam által előlegezett 20 382 (húszezer-háromszáznyolcvankét) forint fordítási költség az állam terhén marad.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

- [1] Az alperes tehergépkocsivezetőként állt alkalmazásban a felperesnél 2018. január 22. napjától kezdődően. Munkaköri leírása szerint munkáját a szakmai, a KRESZ előírásai, gépjárműkezelési és kapcsolódó használati utasítások, valamint közvetlen vezetőjének munkavégzéssel kapcsolatosan kiadott utasítása alapján volt köteles végezni, a munkavégzés a 2001. évi IX. törvény (AETR.) alapján vezetési idő és pihenésidő korlátozás mellett történt. A munkaköri leírás szerint a közúti ellenőrzést végző hatóság által a kiszabott bírságot az alperes köteles megtéríteni a munkáltató részére.
- [2] Az alperes a munkaviszony keretében 2018. november 1. napján ...ban végzett fuvarozási feladatot, amikor 10 óra 45 perckor ... községnél az ... autópályán az olasz rendőrség eljárás alá vonta, figyelemmel arra, hogy a 30/04/92285. számú törvényrendelet 6. cikkének 1-12. sorait megsértve 7,5 tonna össztömeget meghaladó pótkocsis vontatóval közlekedett az ünnepnapokra vonatkozó

forgalmi tilalmat megszegve. Ennek következtében az olasz rendőrség 422 euros büntetést szabott ki, továbbá a 2017. december 30-án GU nr. 303-ban megjelent DM 2017.12.19. rendelet alapján a gépjárművet ideiglenesen kivonta a forgalomból, a szériatartozékokkal felszerelt pótkocsis vontatóval egyetemben. A gépjárművet ekkor őrzésbe helyezték, lefoglalták a gépjármű forgalmi engedélyét, és azt a ...i Autópálya-Rendőrség Alosztályánál helyezték letétbe.

- [3] A felperes eljárta a lefoglalt járművek kiadása érdekében, ennek keretében az olaszországi székhelyű ... ügyvéd jogi közreműködését vette igénybe. Az eljárásan kívüli fázisban nyújtott tanácsadás és kétnyelvű jogi segítségnyújtás fejében részére bruttó 358,8 euro díjat és költséget fizetett meg a 2018. november 9. napján kiállított számla alapján. A vontató és vontatmány kiadása és hazahozatala során a felperes megbízásából tanú 1 és tanú 2 munkavállalói jártak el, akik részére a felperes a **gazdálkodó szervezet** -től 2018. december 1. és december 4. napja közötti időre személygépjárművet bérelt bruttó 76 200 forint ellenérték fejében. Az alperes fenti munkavállalói 2018. december 2-án, vasárnapi napon indultak ...ba ...n keresztül a járművekért, Magyarország területén összesen az oda-vissza út figyelembevételével 39 847 forint ellenében, míg ...ban összesen 55,2 euro ellenében vásároltak üzemanyagot, emellett autópályahasználati díjként 5150 forintot és további 50 eurot fizetettek meg. A kamiont és a vontatót az olasz hatóságok 2018. december 3. napján adták ki a felperesi munkavállalók részére, tárolás-felvételi díj, járműtárolási díj, áruőrzési napi díj, asszisztencia és áruszállítási díj fejében összesen 1730 eurot kellett megfizetni. A lefoglalás alól feloldott kamionnal tanú 1 nem közvetlenül Magyarországra jött, hanem fuvarfeladatot teljesített.
- [4] Az alperes felperesnél fennállt munkaviszonyát 2018. december 21-én felmondással megszüntette.
- [5] A felperes kérelmére **közjegyző** az alperessel szemben fizetési meghagyást bocsátott ki, majd a törvényi határidőben előterjesztett ellentmondás folytán az eljárás perré alakult. A felperes keresetében 969 137 forint kártérítés és ezen összeg után 2018. november 2. napjától járó késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 179.§ (1) és (3) bekezdése alapján. Jogi érvelése szerint az alperes azzal, hogy a tilalmi időszakban közlekedett a felperes tulajdonát képező járműszerelvénnel, részére szándékosan kárt okozott, így a teljes kár megtérítésére köteles. A felperes kérte továbbá alperest kötelezni a perrel felmerült költségeinek megtérítésére, ennek címén összesen 48 456 forint ügyvédi munkadíjat számított fel.
- [6] Az alperes a kereset elutasítását kérte, arra hivatkozva, hogy az adott helyzetben általában elvárható magatartást tanúsította, az okozott kárért felróhatóság hiányában felelősséggel ezért nem tartozik. Nem vitatta, hogy tilalmi időben közlekedett a járműszerelvénnel, azonban előadása szerint erre azért került sor, mert ugyan a tilalmi időszak kezdetén kiállt pihenőre, azonban a kikerkező rendőrök felszólították a továbbhaladásra, és ezt követően nem talált olyan szabályosan kijelölt helyet, ahol pihenőre megállhatott volna, így önhibáján kívül került az adott közlekedési helyzetbe. Hivatkozott arra is, hogy a kártérítés összege nem haladhatja meg négy havi távolléti díjának összegét. Emellett az alperes vitatta a követelést összecszerúságában is. Utalt arra, hogy a felperesnek több személygépjárműve is van, így a gépjármű bérlete indokolatlan volt; a számlákról nem állapítható meg, hogy azok a perbeli úthoz köthetőek. Indokolatlannak tekintette a szállásdíj felszámolását is, hiszen köztudomású tény, hogy a kamionosok a vezetőfülkében pihennek.
- [7] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 952 876 forintot és ezen összeg után 2018. december 2. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel

érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű késedelmi kamatot, valamint 110 000 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

- [8] Rögzítette, hogy a munkavállaló Mt. 52. § (1) bekezdés c) és d) pontjaiban rögzített kötelezettsége a munka általában elvárható szakértelemmel és gondossággal, a munkára vonatkozó szabályok, előírások, utasítások és szokások szerinti elvégzése. Az olasz közúti hatóság megállapította az alperes szabálysértésének a tényét, az általa előadottak kártérítési felelősségének kimentésére nem alkalmasak. Az alperesnek teljeskörűen tisztában kellett lennie a foglalkozása gyakorlására irányadó szabályokkal, ezeket mégis megszegte, így kártérítési felelőssége korlátoktól mentesen fennáll. Az alperesi szabályszegéssel ok-okozati összefüggésben a gépjárművet lefoglalták, a gépjármű kiadásával kapcsolatosan a felperesnek számlákkal igazolt költségei keletkeztek. Ezen költségek közül az elsőfokú bíróság az ügyvédi költség összegét 116 610 forintban, a gépkocsibérlés összegét 76 200 forintban, a gépjármű üzemanyagköltségét 44 997 forintban, illetőleg további 17 940 forintnak megfelelő euro összegben, míg az útdíj mértékét 16 250 forintban, a szállásdíj összegét 19 987 forintban, a tárolási díj összegét 562 250 forintban, a lefoglalás idején felmerült biztosítási díjat 77 837 forintban, míg a vontatmányra vonatkozóan 20 805 forintban elfogadta, s mindezek alapján összesen 952 876 forint összegben találta alaposnak a felperes keresetét. A polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:48. § (1) bekezdése kötelezte az alperest késedelmi kamat megfizetésére.
- [9] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a felperes keresetének elutasítását. Továbbra is hivatkozott arra, hogy önhibájából nem szegte meg sem a közúti közlekedés szabályait, sem a szakmai szabályokat, sem a vezetési idő, sem a pihenőidő előírásait. A fuvarfeladat teljesítése során a szakma szabályai és az utasítások alapján járt el. Hangsúlyozta, hogy önhibáján kívül nem tudott az egyetlen fellelhető parkolóhelyen parkolni, mindent megtett a pihenőidő betartása érdekében, ezért az Mt. 179. §-a alapján a felperes keresetének jogalapja nem áll fenn. Hivatkozott arra is, hogy a felperesi kereset összepszerúsége sem megalapozott, az tételesen nincs is kimunkálva, nincs pontosan levezetve. Az összepszerúséget igazoló valamennyi irat német nyelven áll csupán rendelkezésre, elengedhetetlen lett volna hiteles magyar nyelvű fordítás csatolása. Nem találta bizonyítottnak az ügyvéd igénybevételeének indokoltságát, a felperes kárenyhítési kötelezettségére tekintettel indokolatlannak ítélte a szállásköltséget is. Figyelemmel arra, hogy a felperes a járműszerelvénnyel-visszaútra már fuvart szervezett, a visszaúttal kapcsolatos költségek elszámolása is jogalap nélküli.
- [10] Másodlagosan kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását, figyelemmel arra, hogy a kereset alapjául szolgáló iratok magyar nyelven nem lettek becsatolva, a ténylegesen felmerült kár összepszerúsége nem bizonyított. Hivatkozott arra is, hogy a felperes meghatározott összeget jogellenesen vont le a munkabéréből, sem annak összege, sem jogszerúsége nem bizonyított. A másodfokú bíróság által gyakorolni kért felülbírálati jogkört a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 369. § (3) bekezdés b) és d) pontjában jelölte meg.
- A fellebbezés-kiegészítésében utalt arra, hogy bizonyítási eszközei csak korlátozottan állnak rendelkezésre, kizárólag a S által adott igazolást tudja felmutatni, melynek figyelembevételét kérte a Pp. 220. § (1) bekezdés b) pontja alapján. Nem vitatta, hogy a perfelvétel lezárásáig az alperes beszámítási igényt nem terjesztett elő.
- [11] A felperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását, továbbá a másodfokú eljárással felmerült költségének megtérítését. Jogi érvelése szerint a fellebbezésben foglaltak nem alkalmasak a munkavállaló kártérítési felelősségének kimentésére, különös tekintettel

arra, hogy előadása bizonyítására az alperes semmilyen bizonyítékot nem csatolt. Az elsőfokú eljárásban becsatolt S képviselője által írt e-mailt a felperes csupán a perfelvétel lezárását követően csatolta, így az nem vehető figyelembe a döntéshozatal során, az érdemben sem alkalmas az alperesi előadás alátámasztására. Az alperes az elsőfokú eljárás során is csupán általánosságban vitatta a felperesi kereset összegét. Az elsőfokú eljárás során az alperes még nem sérelmezte, hogy a felperes által becsatolt okiratok magyar nyelvű fordítása nem áll rendelkezésre, az elsőfokú bíróság felhívására egyébként egyszerű fordítást csatolt. Az alperes munkabéréből történt letiltás pedig nem tárgya a pernek.

- [12] Az ítélet tábla a fellebbezést a vészhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III.31.) Kormányrendelet 29. § (1) és (2) bekezdése alapján (mivel a tárgyalás tartása iránti közös kérelem nem érkezett), illetőleg a vészhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készültségről szóló 2020. évi LVII. törvény 143. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
- [13] A fellebbezés kisebb részben alapos.
- [14] Az ítélet tábla a logikai sorrendet követve előbb az alperes másodlagosként megjelölt, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezési kérelmet vizsgálta, és annak megalapozatlanságát állapította meg. Az alperes fellebbezése a Pp. 364-365. §, 369.-371.§ és 383. §-ait jelölte meg, azaz a Pp. 371. § (1) bekezdés d) pontja, és (2) bekezdése ellenére a sérelmezett, hatályon kívül helyezés alapjául szolgáló jogszabálysértést nem jelölte meg. A hatályon kívül helyezés alapjaként csupán arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság által a kártérítés bizonyítására elfogadott okiratok hiteles magyar fordításban nem álnak a rendelkezésre, illetőleg a felperes keresetét nem bizonyította. A becsatolt okiratok fordításának beszerzése ugyanakkor a másodfokú eljárásban pótolható volt, így a Pp. 381. § szerinti hatályon kívül helyezés okaként nem szolgálhatott. A bizonyítottság hiánya pedig, figyelemmel arra, hogy a felek az anyagi pervezetés hiányosságát nem sérelmezték, további - az elsőfokú bíróság által nem fogatosított bizonyítási indítványt nem terjesztettek elő - nem az ítélet hatályon kívül helyezésének, hanem megváltoztatásának lehet indoka.
- [15] Az elsőfokú ítéletnek a keresetet elutasító rendelkezést fellebbezés nem érte, az ítélet tábla a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján az ítélet e rendelkezését nem érintette.
- [16] A Pp. 371 § (1) bekezdés c) pontja szerint a fellebbezésben fel kell tüntetni a másodfokú bíróságtól gyakorolni kért felülbírálati jogkört, az alapul szolgáló indokok kifejtésével. Ez azért nélkülözhetetlen, mert a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre tekintettel, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a Pp. 371. § (1) bekezdés c) pontja körében előadottak is. Az alperes fellebbezésében hiánypótlást követően akként nyilatkozott, hogy a figyelembe venni kért jogszabálysértésként elsődlegesen a Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontját jelöli meg, a másodfokú bíróságtól anyagi jogi felülbírálati jogkörben eljárva a bíróság mérlegeléssel hozott döntésének felülmérlegelését kérte, másodlagosan hivatkozott a Pp. 369. § (3) bekezdés b) pontjára és kérte, hogy a másodfokú bíróság folytasson le bizonyítást, erre tekintettel módosítsa a tényállást. Az alperes által felhívott Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontja azt teszi lehetővé, hogy a másodfokú bíróság jogszabálysértés megállapítása nélkül mérlegelje felül az elsőfokú bíróságnak az anyagi jogszabályok szerinti mérlegelési jogkörben hozott döntését, mely döntések eljárásjogilag a Pp. 279. § (3) bekezdéséhez kapcsolódnak. (E szerint a bíróság kártérítés vagy egyéb tartozás összegét, ha az szakértői vélemény vagy más bizonyíték alapján nem állapítható meg, a per összes

körülményeinek mérlegelésével, belátása szerint határozza meg.) A Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontja alapján tehát nem általában a bizonyítás eredményének felülmérlegelésére van lehetőség, ezt a törvény a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontjában okszerűtlen mérlegelés esetén engedi, hanem azokra az esetekre teszi lehetővé az elsőfokú döntés felülmérlegelését, amikor az elsőfokú bíróság eleve anyagi jogi mérlegelési jogkörét gyakorolva járt el. Jelen perben a kártérítés összegének meghatározására ugyanakkor nem bírói mérlegeléssel, hanem a Pp. 279. § (3) bekezdése alapján került sor, ezért az elsőfokú ítélet felülmérlegelésére a Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontjában meghatározott felülbírálati jogkör gyakorlásával nem kerülhetett sor.

[17] Az alperes fellebbezését ugyanakkor a megjelölt jogszabályhellyel ellentétben elsődlegesen arra alapította, hogy az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg kártérítési felelősségének fennállását, mivel vétkessége nem állapítható meg. Emellett hivatkozott arra, hogy a keresetösszecszerúsége sem megalapozott, hiszen az egyes részösszegek felmerülését, indokoltságát a felperes nem bizonyította. Tartalmában a fellebbezés valóban anyagi jogi felülbírálatra irányul, a bizonyítás eredményének mérlegelését támadja, annak okszerűtlenségére tekintettel; a fellebbezés tartalma szerint gyakorolni kért felülbírálati jogkör ezért a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontjának felel meg. Az ítéletábra figyelemmel volt arra, hogy a Pp. 371. §-ához kapcsolódó, általános bírósági jogértelmezés szerint a felülbírálati jogkör megjelölése körében a fellebbező félnek azt kell meghatároznia, hogy az elsőfokú ítéletet, eljárást milyen szempontból tartja sérelmesnek, melyek azok a kérdések, amelyekben a másodfokú bíróságtól jogvédelmet kér és ehhez kapcsolódóan részletes indokolást is elő kell terjesztenie; pontosan meg kell jelölnie a sérelmezett anyagi vagy eljárásjogi jogszabálysértést a konkrét jogszabályhely megjelölésével és a hivatkozott jogszabálysértés tartalmi körülírásával, azonban a felülbírálati jogkör vonatkozásában a Pp. vonatkozó szabályaira nem kell külön hivatkozni. (új Pp. Konzultációs Testület 20. állásfoglalása). Figyelemmel volt továbbá az 1/2019. Polgári jogegységi határozat indokolásában foglaltakra, mely szerint, ha a fellebbezésből félreérthetetlenül megállapítható, hogy az mire irányul, azzal az előterjesztő mit kíván elérni, a másodfokú bíróság eljárása akkor felel meg az Alaptörvény 28. cikke szerinti értelmezés követelményének, ha a fellebbező fél által előadott kérelmet a tartalma, a fellebbezés előterjesztésével elérni kívánt cél szerint veszi figyelembe [Pp. 110. § (3) bekezdés]. Ezért az ítéletábra vizsgálta, hogy a bizonyítás eredményének okszerűtlensége megállapítható-e az alperesi kártérítési felelősség vonatkozásában.

[18] Az Mt. 179. § (1) bekezdése értelmében a munkavállaló a munkaviszonyból származó kötelezettségének megszegésével okozott kárt akkor köteles megtéríteni, ha nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. A munkavállaló kártérítési felelősségének négy feltétele tehát a munkavállaló kötelezettségszegése, a munkavállaló vétkessége, a kár bekövetkezése, valamint a munkavállaló magatartása és a bekövetkezett kár közötti okozati összefüggés. Ahogy az elsőfokú bíróság utalt rá, a munkavállaló kötelezettségeit általános jelleggel az Mt. 52. § (1) bekezdése határozza meg, emellett más munkaviszonyra vonatkozó szabály is megállapít meghatározott munkakörök ellátása során irányadó magatartási szabályokat, ilyen például a KRESZ a gépjárművezetői munkakört betöltő munkavállalók tekintetében, de ilyennek minősül az egyes országokban a közúti fuvarozás során érvényesülő ünnepnapokra vonatkozó forgalmi tilalom. A perben nem volt vitatott, az alperes is elismerte, hogy 2018. november 1. napján ... területén akként vezetett, hogy azzal megszegte az ünnepnapokra vonatkozó forgalmi tilalmat, ennek megfelelően a munkavállalói kötelezettségszegés terhére megállapítható volt.

[19] A fellebbezés tartalma alapján a bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy az alperes vétkessége is megállapítható-e. A törvény a munkavállalót az általános magatartási szabályok között, az Mt. 6. § (1) bekezdésében rögzített elvárhatósági szabály megsértésével okozott kár megtérítésére kötelezi,

az adott helyzetben általában elvárhatótól eltérő magatartást szankcionálja. A külföldi fuvarozásban tapasztalatot szerzett tehergépkocsivezetőtől általában elvárható, hogy a közlekedési szabályok, illetőleg egyéb fuvarozásra vonatkozó szabályok, így az ünnepnapokra vonatkozó forgalmi tilalom figyelembevételével, azok maradéktalan betartásával végezze el feladatát; a vezetési és pihenési időket, útvonalat akként tervezze meg, hogy a forgalmi tilalom kezdetére megfelelő pihenőhelyet találjon, a forgalmi tilalom időszakában a gépjárművet ne vezesse. E körben a munkavállalónak számolnia kell azzal, hogy más fuvarozóknak is kötelezettsége a tilalom betartása, a pihenőhelyeket más fuvarozók is igénybe veszik, adott esetben egy-egy pihenőhely telített is lehet.

[20] Az alperes hivatkozott arra, hogy ő az ünnepnapra vonatkozó szabályok maradéktalan betartásával kívánt eljárni, azonban önhibáján kívül eső körülmények folytán volt kénytelen az első pihenőhelyről tovább haladni. Ezen előadását a Pp. 265. § (1) bekezdésére figyelemmel az alperesnek kellett volna bizonyítania, azonban e vonatkozásban érdemben bizonyítást nem ajánlott fel. A 2016. évi Pp. alapján folyamatban lévő eljárásokban a bíróság kitanítási kötelezettsége a bizonyítási teher vonatkozásában korlátozott, a 237. § (2) bekezdése szerint áll csupán fenn. A másodfokú eljárásban alperesi jogi képviselő Mf.I.50.013/2020/5. sorszám alatti nyilatkozata szerint az egyetlen bizonyíték, amellyel alá tudja támasztani az által előadottakat, a S által adott igazolás. Mivel az események bekövetkezésekor egyedül volt jelen, bizonyítási eszköze korlátozott, a rendőri utasítást, a felperessel folytatott beszélgetési tartalmát bizonyítani nem tudja, ezért az e-mail figyelembevételét kérte a Pp. 220 § (1) bekezdés b) pontja alapján.

[21] A Pp. e rendelkezése értelmében azonban utólagos bizonyításnak akkor van helye, ha valamely bizonyítási eszköz bizonyító erejének, bizonyítás eredményének cáfolatára szolgál, feltéve, hogy az ellenbizonyítás lehetőségének módja, eszköze csak a lefolytatott bizonyításból vált számára felismerhetővé. A Pp. 220. § (3) bekezdése értelmében ugyanakkor az (1) bekezdés b) pontja esetén a fél a bizonyítási indítványt vagy bizonyítékot a lefolytatott bizonyítástól számított 15 napon belül terjesztheti elő, egyidejűleg köteles az ellenbizonyítási lehetőség utólagos felismerhetőségét és az előterjesztett bizonyítási eszköz ellenbizonyításra való alkalmasságát valószínűsíteni. Az elsőfokú eljárás során a jogi képviselővel eljáró alperes a Pp. 220. § (1) bekezdés b) pontjára az e-mail becsatolásakor egyáltalán nem hivatkozott, nem jelölte meg, hogy mely lefolytatott bizonyítással kapcsolatban kívánja az utólagos bizonyításnak megfelelően ezen e-mail figyelembevételét, nem nyilatkozott az ellenbizonyítási lehetőség utólagos felismerhetőségéről sem. A felperes a keresete alátámasztására szolgáló bizonyítékokat már keresetleveléhez csatolta, azokat az alperes részére 2019. április 9. napján kézbesítette a bíróság, az ellenkérelem előterjesztésekor ezek az alperesi jogi képviselő részére már ismertek voltak. Az alperesi jogi képviselő az e-mailt a perfelvétel lezárását követően, 2019. szeptember 9. napján nyújtotta be a bírósághoz, habár abból olvashatóan egyébként az már 2019. június 4. napján, a perfelvétel lezárása előtt több hónappal az alperes rendelkezésére állt. Az utólagos bizonyítás Pp. 220. § (1) bekezdés b) pontja szerinti feltételei nem állnak fenn, az alperes e hivatkozása alaptalan.

Észlelte ugyanakkor az ítéletábra, hogy az alperesi jogi képviselő a perfelvételi tárgyalást - melyen a perfelvételt a bíróság lezárta - elmulasztotta. A mulasztást követően alperesi jogi képviselő 15 napon belül benyújtott beadványában arra hivatkozott, hogy a tárgyaláson betegségére tekintettel nem tudott megjelenni, e vonatkozásban egy - bár hiányos tartalmú - orvosi igazolást is csatolt. Az elsőfokú bíróság azonban ezt nem vette figyelembe, nem bírálta el. A perfelvételi tárgyaláson, illetőleg amennyiben kérelmét az elsőfokú bíróság elbírálja az esetlegesen megismételt perfelvételi tárgyaláson az emailt, mint bizonyítékot az alperes még előterjeszthette volna.

[22] Az e-mail ugyanakkor az alperes vétlenségének bizonyítására nem alkalmas. Abban M az alperessel ezen fuvarozás kapcsán kapcsolatban lévő koordinátor csupán azt adta elő, hogy ő és az alperes is

tudta, hogy ezen a napon ...ban 9.00 órától tilalom van, ezért abban egyeztek meg, hogy a felrakodás után előző nap nem indult el az alperes, hanem pihenője után másnap korán reggel folytatja az utat és még a tilalom kezdete előtt keres egy parkolót, ahol meg tudja várni a közlekedési tilalom végét. Ezt követően rögzíti, hogy az alperes másnap, a tilalom életbelépése után vezetett, ezért felhívta az alperest, aki úgy tájékoztatta, hogy bár korábban megállt egy parkolóban, de onnan a rendőrség elküldte, mert állítólag rossz helyen állt, és másik parkolót keres. A nyilatkozat legfeljebb okirati bizonyítékként vehető figyelembe; ahhoz egyszerű e-mail formája miatt a Pp. 326. §-a alapján bizonyító erőre vonatkozó törvényi vélelem nem fűződik, azt a bíróság a bizonyítás általános szabályai szerint veheti figyelembe. Az azonban kizárólag azt tartalmazza, hogy az őt számon kérni kívánó speditőrnek az alperes milyen magyarázatot adott, a magyarázatban foglaltak valóságtartalmának bizonyítására, de akár valószínűsítésére sem alkalmas. Rögzíti ugyanakkor azt is, hogy a GPS-rendszer a járműszerelvény adatait már nem tartalmazza. Az alperesi bizonyítás ekként még a hivatkozott e-mail figyelembevételével sem volt sikeres, egyéb bizonyítékot, bizonyítási indítványt az alperes sem az elsőfokú eljárás során, sem a fellebbezésében nem terjesztett elő. A rendelkezésre álló bizonyítékok Pp. 279. § szerinti mérlegelésével ezért az állapítható meg, hogy az alperes nem a tőle elvárható magatartást tanúsította, hiszen a tilalmi időszak ismeretében, a speditőrrel való kifejezett megbeszélés ellenére tilalmi időszakban is vezette a járműszerelvényt.

[23] Vitatott volt a munkavállalói oldalon a felróhatóság megállapítható foka: a felperes az Mt. 179. § (3) bekezdésére hivatkozva a munkavállaló szándékos, illetőleg súlyosan gondatlan magatartását állította. Az MK 25. számú állásfoglalás alapján a munkavállalói károkozás szándékosságát abban az esetben kell megállapítani, ha a munkavállaló magatartásának károsító következményeit előre látja és azokat kívánja (közvetlen szándék) vagy azokba belenyugszik (eshetőleges szándék). A munkavállalói károkozás gondatlansága állapítható meg, ha a munkavállaló a kár bekövetkezésének lehetőségét előre látja ugyan, ám bízik annak elmaradásában (luxuria); vagy azért nem látja előre, mert az adott helyzetben általában elvárható gondosságot elmulasztja (negligencia). Az Mt. 179. § (3) bekezdésének alkalmazása során azonban nem a szándékosság és a gondatlanság, hanem a súlyosan gondatlan és gondatlan magatartás elhatárolása szükséges. A súlyos gondatlanság fogalmát a bírói gyakorlat általánosságban akként határozza meg, miszerint az abban az esetben állapítható meg, ha a munkavállaló feltűnő közömbösséggel járt el (BH2005.370.); illetve előre látja ugyan magatartásának hátrányos következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában (luxuria). Jelen esetben az alperes is tisztában volt azzal, hogy a 2018. november 1. napján, mint ünnepnapon ...ban 9.00 órától forgalmi tilalom vonatkozik az általa vezetett 7,5 tonna össztömeget meghaladó pótkocsis vontatóra, ennek ellenére a 9.00 órát követően, még 10 óra 45 perckor is az autópályán közlekedett. A fuvarozásban gyakorlattal rendelkező alperesnek azzal is tisztában kellett lennie, hogy ezen magatartása alapján szabálysértési eljárás lefolytatásának, szabálysértési bírság kiszabásának, illetőleg egyéb jogkövetkezmény alkalmazásának is helye lehet, azonban könnyelműen bízott abban, hogy nem vonják eljárás alá, nem érik tetten, így ezen következmények elmaradnak. Az alperes magatartása ennek megfelelően a luxuria fogalmi elemeinek felel meg, azaz súlyosan gondatlannak minősül, ezért az alperes az Mt. 179. § (3) bekezdése alapján a teljes kárt köteles megtéríteni.

[24] Kétségtől megvalósult a munkavállalói kártérítési felelősség harmadik és negyedik fogalmi eleme is, a munkáltatót az alperesi szabályszegéssel összefüggésben kár érte, hiszen a járműszerelvényt lefoglalták, annak hazahozatala érdekében kellett intézkedéseket tennie, illetőleg számlával is igazoltan a gépjármű kiadása érdekében meghatározott összegeket kellett megfizetnie, melyre nem került volna sor, ha az alperes a rá vonatkozó szabályok maradéktalan betartása mellett jár el, tilalmi időszakban a járműszerelvényt nem vezeti.

- [25] Az alperes fellebbezésében a Pp. 369. § (3) bekezdés b) pontjában meghatározott felülbírálati jogkör gyakorlását is kérte az ítéletábrától, azonban bizonyítás felvételére vonatkozó indítványt nem terjesztett elő, csupán arra hivatkozott, hogy a kárigény nincs pontosan levezetve, hiányzik az ok-okozati levezetés, illetőleg az összepszerűséget igazoló iratok is német (helyesen: olasz) nyelven állnak rendelkezésre. Az ítéletábra osztotta a fellebbezésben foglaltakat annyiban, hogy nem mellőzhető a bizonyítékként hivatkozott okiratok magyar nyelvű fordításának beszerzése, azonban a Pp. 62. §-a alapján egyszerű fordítás is elegendő. A Pp. 369. § (4) bekezdésére figyelemmel adott tájékoztatást követően beszerezte az iratok fordítását, amelyre az alperes érdemben észrevételt nem tett. A beszerzett fordítás alapján az ítéletábra a tényállást a fent írtak szerint kiegészítette.
- [26] További bizonyítás lefolytatásának ugyanakkor nem volt helye, hiszen az alperes bár a Pp. 369. § (3) bekezdés b) pontja szerinti felülbírálati jogkör gyakorlását kérte fellebbezésében, bizonyítási indítványt nem tett, hivatalból bizonyításnak pedig nincs helye.
- [27] Az alperes állítása szerint a felperes a kár összegét nem bizonyította, fellebbezésben tehát tartalma szerint az alperes e körben is a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelését sérelmezte, a fent már kifejtettek szerint e vonatkozásban is ennek megfelelően vette figyelembe az ítéletábra a fellebbezést.
- [28] A fordítást követően egyértelműen megállapítható, hogy az alperes által vezetett járműszerelvényt az olasz állami rendőrség ...i Autópálya-Rendőrség Alosztálya megőrzésbe helyezte. A felperes számlával igazolta, hogy 2018. december 3. napján a jármű kiadása érdekében összesen - különböző jogcímen - 1730 eurót kellett megfizetnie. E kár felmerülése, annak összepszerűsége, illetőleg az ok-okozati összefüggés is a határozattal, illetőleg a kiállított számlával kellően bizonyított.
- [29] A Pp. 179. § (4) bekezdése alapján ugyan nem kell megtéríteni azt a kárt, amelynek bekövetkezése a károkozás idején nem volt előre látható, vagy amelyet a munkáltató vétkes magatartása okozott, vagy abból származott, hogy a munkáltató kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget, azonban ezen körülmények fennállását az arra hivatkozó károkozó köteles bizonyítani. Az alperes alaptalanul róta fel a felperesnek, hogy a járműszerelvény hazahozatalával megbízott munkavállalók részére személygépjárművel bérelt. A perben nem bizonyított, hogy a felperes egyéb, erre alkalmas járművel úgy rendelkezett, hogy az a kérdéses időszakban is szabad, felhasználható volt, erre vonatkozó bizonyítást az alperest nem is ajánlott fel. A járműbérlet tényét és a bérleti díjat pedig a felperes szabályszerűen kiállított számla becsatolásával és a kifizetést igazoló cégszerűen aláírt bevételi pénztárbizonylattal megfelelően igazolta.
- [30] Az alperes alaptalanul sérelmezte továbbá a felperes által kárként érvényesített szállásdíj összegét is, figyelemmel a felperesi jogi személy székhelye és a gépjármű lefoglalásának helye közötti mintegy 1100 km távolságra nem volt elvárható az alperes gépjárműért kiküldött munkavállalóitól annak pihenő nélküli megtétele. Megalapozatlanul hivatkozott arra az alperes, hogy a vezetők közismerten a kamionok fülkéjében alszanak, hiszen a lefolytatott bizonyítás anyaga szerint az alperesi munkavállalók személygépjárművel utaztak el a járműszerelvény lefoglalásának helyére, az pedig nem elvárható, hogy a személygépjárműben töltsék az éjszakát. A szállás költségét a felperes számlával igazolta.
- [31] Szintén megalapozatlanul sérelmezte az alperes a felperes által megtéríteni kért jogi képviselői költséget. Senki nem zárható el attól, hogy külföldön lefolytatott szabálysértési eljárás során, illetőleg azzal összefüggő ügyintézés érdekében a helyi jogszabályokkal is tisztában lévő kétnyelvű

jogi képviselő tanácsadását, eljárását vegye igénybe, az ezzel felmerült költség okszerűnek és indokoltnak minősülnek, melynek összegét és átutalását is okiratokkal bizonyította a felperes.

- [32] Ugyancsak megalapozottan fogadta el az elsőfokú bíróság a felperes által töltőállomások számláival igazolt üzemanyagköltséget, illetőleg útdíjköltséget, hiszen a fentiek szerint a járműszerelvénnyel hazahozatala érdekében a felperesnek el kellett járnia, ennek érdekében külön személygépjárművet bérelt, amellyel kapcsolatban az üzemanyagköltség, illetőleg útdíjköltsége is megalapozottan és okszerűen merült fel. A számlákkal igazolt költséget, figyelemmel a megtett távolságra is, nem lehet eltúlzottnak tekinteni.

Mindezen költségek felmerülése a károkozás időpontjában is előrelátható volt.

- [33] A felperes ugyanakkor kárként érvényesítette a vontató és vontatmány egy hónapra eső CASCO és kötelező felelősségbiztosításának költségét. Ezen költségek igazolására azonban a felperes semmilyen okiratot nem csatolt, azoknak sem felmerülését, sem összecsúszását nem bizonyította. Emellett az sem állapítható meg, hogy ezen biztosítási költségek az alperesi károkozó magatartással ok-okozati összefüggésben állnának, függetlenül attól, hogy a gépjárművek lefoglaltak-e, vagy azokat a felperes szabadon tudja használni, a kötelező felelősségbiztosítás díjának megfizetésére köteles, amennyiben a gépjárművekre CASCO biztosítást kötött, úgy azok megfizetésére vonatkozó kötelezettsége is független attól, hogy a járműveket ténylegesen használja-e vagy sem. Ezen összegek emellett kárként sem tekinthetők, hiszen azok fejében a biztosító kockázatban állt, azok tehát ezen időszakra is ellenszolgáltatással tételezettek. Ezen tételek megtérítését ezért a felperes megalapozatlanul igényelte, e tekintetben a kereset megalapozatlan.

- [34] Az ítélet tábla észlelte, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 101. § (1) bekezdése ellenére nem rendelkezett a meg nem fizetett illetékről. A Pp. 383. § (6) bekezdése alapján az ítélet tábla rendelkezett a le nem rótt kereseti illetékről, a Pp. 102. § (1) bekezdés alapján a pernyertesség arányának figyelembevételével kötelezte az alperest a pervesztességével arányosan az illeték megfizetésére. Az elsőfokú eljárásban az előterjesztett kereset alapján a feljegyzett illeték összege 58 150 forint volt, a felperes 88%-ban lett a jogerős ítélet szerint pernyertes, ekként ennek megfelelően 7000 forint illeték viselésére köteles. Figyelemmel arra, hogy az alperes munkavállalói költségkedvezményre jogosult, a Pp. 525. § (2) bekezdése, 95. § (1) bekezdés c) pontja és 102. § (6) bekezdése alapján a feljegyzett további 51 150 forint illetéket az állam viseli.

- [35] Az alperes a Pp. 83. § (2) bekezdése értelmében a pervesztességével arányos perköltség megtérítésére köteles, azonban csak azon perköltség tekintetében, amelyet a pernyertes fél a Pp. 81. § (1) és (5) bekezdése szerint felszámított, azaz, amely a perköltség felszámítására szolgáló költségjegyzékről szóló 31/2017. (XII.27.) Korm. rendelet szerinti nyomtatványban szerepel. A Pp. 81. § (1) bekezdése szerint azokat a költségeket is fel kell számítani, amelyek az eljárás során felmerültek és a bíróságnak tudomása van róla (pl. megfizetett illeték), ugyanis az új szabályok - a korábbival ellentétben - nem teszik lehetővé, hogy a bíróság - ha a fél nem terjesztett elő felszámítást - az eljárási költséget az eljárás egyéb adatai alapján hivatalból határozza meg (BDT2019.4095). A felperes az elsőfokú eljárás során csatolt költségjegyzékben csupán 48 456 forint ügyvédi munkadíjat számított fel, további felmerült költségei - így akár az igazoltan lerótt illeték és eljárási díj- megfizetésére sem lehetett volna az alperest kötelezni. Az alperes fellebbezése a teljes kereset elutasítására irányult, az tehát kiterjedt a perköltség összegére is, ezért az ítélet tábla a fentiek figyelembevételével a felszámított perköltség pernyertességgel arányos összegére szállította le az alperes által fizetendő perköltség összegét. A felperes a 88%-os pernyertesség mellett 42 650 forint megtérítésére tarthat igényt, míg alperes jogosult 12%-os pernyertességre tekintettel 6000

forint plusz áfa, azaz 7620 forint megfizetésére, melyek beszámításával adódó összegre szállította le az ítélet tábla az alperes által fizetendő perköltség összegét.

- [36] Az ítélet tábla mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta. Az ítélet tábla a kártérítés összege után járó késedelmi kamat tekintetében az elsőfokú ítéletet annak kezdő időpontja és mértéke tekintetében is helyben hagyta, az alperesnek a késedelmi kamatot a leszállított kártérítési összeg után kell megfizetnie.
- [37] A fellebbezésben vitatott összeg után lerovandó illeték összege 76 230 forint, a másodfokú eljárásban a felperesi pervesztesség aránya 10%, az ítélet tábla a Pp. 102. § (1) bekezdés alapján ennek arányában kötelezte a felperest a le nem rótt fellebbezési illeték megtérítésére, míg a fennmaradó összeget az alperest illető munkáltatói költségkedvezményre tekintettel az állam viseli [Pp. 525. § (2) bekezdés, 95. § (1) bekezdés c) pont, 102. § (6) bekezdés].
- [38] A másodfokú eljárással felmerült költségét a Pp. 81. § (1) és (5) bekezdése szerint, költségjegyzéken egyik fél sem számította fel, ezért az ítélet tábla másodfokú perköltségről nem döntött.

Debrecen, 2020. december 16.

Dr. Veszprémy Zoltán sk. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit sk. előadó bíró,
Dr. Tass Edina sk. bíró